

МАГНЕТСКА ПРИВЛАЧНОСТ

материјали

Литература:

Природа и друштво 3 – радна свеска за трећи разред основне школе Марина Мунитлак, Андријана Шикл Ерски,
Нови Логос

Шта је магнет

Када путујемо, често купујемо мале сувенире које стављамо на фрижидер. Они нас подсећају на места која смо обишли. Чиме су ти сувенири причвршћени за фрижидер?

Фрижидер или друге металне површине често украшавамо занимљивим предметима. Ти предмети причвршћени су за њих захваљујући магнету. **Магнет** је предмет који привлачи друге предмете направљене од неких метала (гвожђа, челика, никла или кобалта).

Природни и вештачки магнети

Магнети могу бити природни и вештачки.

Природни магнет је руда магнетит. Она се налази у земљи и ископава у рудницима. Прерадом те руде добија се магнет.

Како је магнет добио назив?

Стари Грци пронашли су руду магнетит у области Магнезији, која се налази у данашњој Грчкој. По тој области магнет је и добио назив.

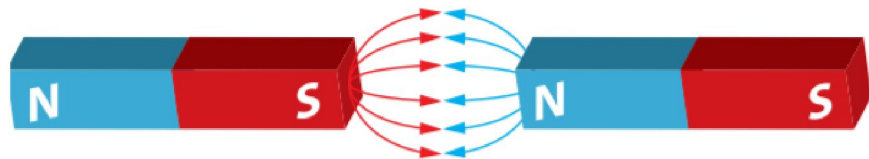

Руда магнетит

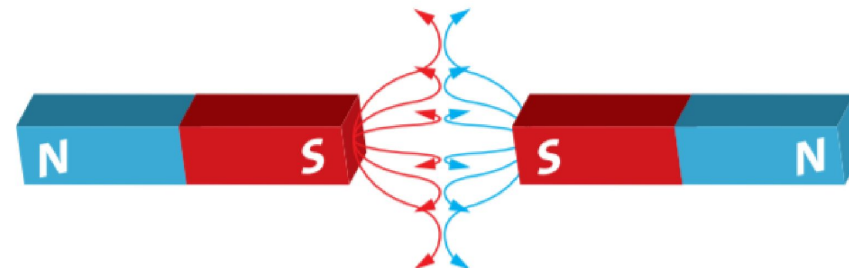
Вештачке магнете прави човек намагнетисавањем гвожђа.
Намагнетисавање се врши превлачењем гвожђа преко магнета.

Магнетска привлачност

Супротни полови магнета се привлаче, а исти полови се одбијају.

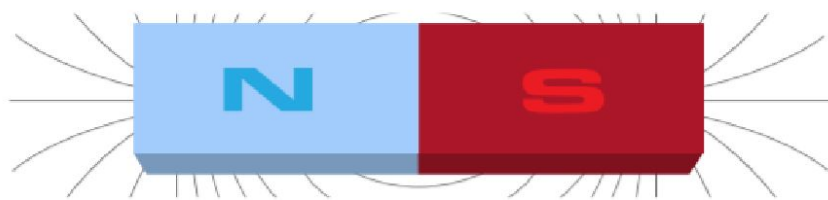

Привлачење супротних пола магнета

Одбијање истих пола магнета

Магнет најјаче делује на крајевима, а најслабије у средини. Крајеви магнета зову се магнетни полови. Сваки магнет има два пола: северни и јужни.

Северни пол
Означен је словом N.

Магнет

Јужни пол
Означен је словом S.

Магнет се најчешће прави у облику потковице и шипке.

Употреба магнета

Где се користи магнет

Магнети имају различиту примену. Често се користе у изради намештаја и неких кућних апарата. На пример, у вратима фрижидера налази се магнет који омогућава његово затварање.

Помоћу магнета могу се затворити врата фрижидера или собна врата.

Помоћу магнета можеш оставити поруку укућанима.

Магнет се користи и за прављење справе за оријентацију компаса.

➤ Сети се који се део компаса прави од магнета.

Занимљивост

Магнет и оријентација

Знаш да је компас справа помоћу које се одређују стране света. Пре него што је откривен компас, морнари су користили парче магнетита као неку врсту првог компаса.

Знаш да је магнетна игла у компасу намештена тако да се може окретати. Окреће се тако да један њен крај увек показује север (тај крај игле је најчешће црвене боје). Узрок је то што је Земља један велики магнет и један крај игле компаса окреће се према њеном северном полу.

Ово својство Земље помаже и птицама селицама. Истраживања су показала да оне пронађу прави пут када се селе у јужне крајеве или се враћају назад на север, користећи своје тело, које се понаша као компас.

**Прочитај лекцију из уџбеника
на 90. и 91 страни.**

Уради задатке у радној свесци закључно са 61. страном.